

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΕΠ3 - 2122 ΜΕΧΡΙ ΚΑΙ ΡΥΘΜΟ ΜΕΤΑΒΟΛΗΣ

ΘΕΜΑ Α

A1. Να αποδείξετε ότι $(x^a)' = ax^{a-1}$, για κάθε $a \in \mathbb{R} - \mathbb{Z}$. (9 μονάδες)

A2. Δίνεται ο ισχυρισμός: «Μια συνάρτηση που είναι παραγωγίσιμη σε ένα σημείο του πεδίου ορισμού της, είναι και συνεχής στο σημείο αυτό». Να χαρακτηρίσετε ως «Αληθή» ή «Ψευδή» τον ισχυρισμό και να δικαιολογήσετε την απάντησή σας. (1 + 3 μονάδες)

A3. Να χαρακτηρίσετε ως «Σωστό» ή «Λάθος» τους παρακάτω ισχυρισμούς:

α. Μια συνάρτηση που είναι συνεχής σε κάποιο σημείο του πεδίου ορισμού της, είναι και παραγωγίσιμη σε αυτό.

β. Αν x_0 είναι ένας πραγματικός αριθμός, τότε: $(\eta\mu(-x_0))' = -\sigma\upsilon\nu x_0$.

γ. Μια συνάρτηση f είναι παραγωγίσιμη σε κάποιο σημείο x_0 , τότε υπάρχει το: $\lim_{x \rightarrow x_0} \frac{f(x) - f(x_0)}{x - x_0}$ (6 μονάδες)

A4. Δίνεται η συνάρτηση f με τύπο: $f(x) = \sqrt{4 - x^2}$. Να βρείτε ποιοι από τους παρακάτω ισχυρισμούς είναι λάθος:

α. Η f έχει ελάχιστη και μέγιστη τιμή. β. Η f είναι συνεχής στο $[-2, 2]$

γ. Η f είναι παραγωγίσιμη στο $[-2, 2]$ δ. Η γραφική παράσταση της f είναι ημικύκλιο.

ε. Η f είναι άρτια συνάρτηση στ. Για τη συνάρτηση f μπορεί να εφαρμοστεί το θεώρημα Bolzano σε κατάλληλο διάστημα $[a, \beta]$, όπου $a, \beta \in [-2, 2]$ με $a < \beta$. (6 μονάδες)

ΘΕΜΑ Β

Δίνεται η συνάρτηση f με τύπο: $f(x) = \sqrt[3]{(x-2)^4}$, $x \in \mathbb{R}$.

B1. Να βρείτε την παράγωγο συνάρτηση της f . (9 μονάδες)

B2. Να βρείτε την εξίσωση εφαπτομένης της στο σημείο $x_0=3$. (6 μονάδες)

B3. Να βρείτε - αν υπάρχουν - εφαπτόμενες της συνάρτησης f οι οποίες να διέρχονται από την αρχή των αξόνων. (10 μονάδες)

ΘΕΜΑ Γ

Για μια συνάρτηση f , συνεχή και παραγωγίσιμη στο $(0, +\infty)$, ισχύει η σχέση:

$$f(\ln x) - \ln x \leq x - 1 \leq f(x) - e^x, \text{ για κάθε } x > 0.$$

Γ1. Να αποδείξετε ότι $f(x) = e^x + x - 1$ και να βρείτε τη μονοτονία και το πρόσημο της $f(x)$. (8 μονάδες)

Γ2. Να λύσετε την εξίσωση: $f(2^x) + f(4^x) = f(3^x) + f(5^x)$ (8 μονάδες)

Γ3. Αν M είναι ένα σημείο στη γραφική παράσταση της f , του οποίου η τετμημένη αυξάνεται με ταχύτητα 2m/s και A η προβολή του στον οριζόντιο άξονα, να βρείτε το ρυθμό μεταβολής του εμβαδού του τριγώνου OAM , τη χρονική στιγμή όπου η τετμημένη του ισούται με $\ln 2$. (9 μονάδες)

ΘΕΜΑ Δ

Δίνονται οι συναρτήσεις f και g με τύπους: $f(x) = -\frac{2}{x}$, $x \in (-\infty, 0)$ και $g(x) = -x^2 - 2x$, $x \in \mathbb{R}$.

Δ1. Να βρείτε - αν υπάρχει - την κοινή εφαπτομένη των συναρτήσεων f και g . **(10 μονάδες)**

Δ2. Να αποδείξετε ότι υπάρχει μοναδικό $a, a < 0$, ώστε η εφαπτόμενη της C_f στο $(a, f(a))$, να είναι παράλληλη της ευθείας με εξίσωση: $y = (e^a - a)x$ **(8 μονάδες)**

Δ3. Έστω $M(-2,0)$ σημείο της καμπύλης C_g και N σημείο που κινείται στη γραφική παράσταση της C_f με τρόπο ώστε η τετμημένη του να αυξάνεται με ρυθμό $1 \mu/s$. Να βρείτε το ρυθμό μεταβολής της απόστασης NM τη χρονική στιγμή όπου η τετμημένη του σημείου N ισούται με (-1) . **(7 μονάδες)**

Βασίλης Μπακούρος

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΕΠ3(2) - 2122 ΜΕΧΡΙ ΚΑΙ ΡΥΘΜΟ ΜΕΤΑΒΟΛΗΣ

ΘΕΜΑ Α

A1. Να αποδείξετε ότι $(x^v)' = vx^{v-1}$, καθώς και ότι $(x^{-v})' = -vx^{-v-1}$ για κάθε $v \in \mathbb{N}^*$.

(5+4 μονάδες)

A2. Δίνεται ο ισχυρισμός: «Αν για μια συνάρτηση f υπάρχει το: $\lim_{x \rightarrow x_0} \frac{f(x) - f(x_0)}{x - x_0}$, τότε η f είναι

παραγωγίσιμη στο σημείο x_0 του πεδίου ορισμού της». Να χαρακτηρίσετε ως «Αληθή» ή «Ψευδή» τον ισχυρισμό και να δικαιολογήσετε την απάντησή σας. (1 + 3 μονάδες)

A3. Να χαρακτηρίσετε ως «Σωστό» ή «Λάθος» τους παρακάτω ισχυρισμούς:

α. Μια συνάρτηση που είναι συνεχής σε κάποιο σημείο του πεδίου ορισμού της δεν είναι απαραίτητα και παραγωγίσιμη σε αυτό.

β. Αν x_0 είναι ένας πραγματικός αριθμός, τότε: $(\sin(-x_0))' = -\eta\mu x_0$.

γ. Αν f είναι παραγωγίσιμη στο σημείο x_0 , ισχύει η σχέση:

$$\lim_{x \rightarrow x_0} \frac{f(x) - f(x_0)}{x - x_0} = \lim_{h \rightarrow 1} \frac{f(hx_0) - f(x_0)}{x_0(h-1)} = f'(x_0)$$

(6 μονάδες)

A4. Δίνεται η συνάρτηση f με τύπο: $f(x) = \frac{1}{4 - x^2}$. Να βρείτε ποιοι από τους παρακάτω ισχυρισμούς

είναι λάθος:

α. Η f έχει δύο τιμές στις οποίες είναι ασυνεχής. β. Η f είναι συνεχής στο $(-2, 2)$

γ. Η f είναι παραγωγίσιμη στο $\mathbb{R} - \{-2, 2\}$ δ. Η γραφική παράσταση της f είναι κύκλος.

ε. Η f είναι άρτια συνάρτηση στ. Για τη συνάρτηση f μπορεί να εφαρμοστεί το θεώρημα Bolzano σε κατάλληλο διάστημα $[a, \beta]$, όπου $a, \beta \in \mathbb{R}$, με $a < \beta$. (6 μονάδες)

ΘΕΜΑ Β

Ένα σώμα κινείται στον οριζόντιο άξονα και η μετατόπισή του σε m δίνεται από τη σχέση:

$$x(t) = 2t^3 - 9t^2 + 12t + 5, \quad t \text{ σε sec}, \quad t \in [0, 3].$$

B1. Να βρείτε τους τύπους που δίνουν την ταχύτητα και την επιτάχυνση του σώματος. (4 μονάδες)

B2. Να βρείτε σε ποιες χρονικές στιγμές το σώμα μένει ακίνητο. (4 μονάδες)

B3. Να βρείτε τα διαστήματα που το κινητό κάνει επιταχυνόμενη ή επιβραδυνόμενη κίνηση. (7 μονάδες)

B4. Να βρείτε το συνολικό διάστημα που διάνυσε το σώμα καθώς και τη μέση ταχύτητα του σώματος για τα 3 sec της κίνησής του. (6 + 4 μονάδες)

ΘΕΜΑ Γ

Έστω η παραγωγίσιμη συνάρτηση f για την οποία γνωρίζουμε ότι η ευθεία με εξίσωση: $y = -x - 5$ είναι η εφαπτομένη της στο σημείο $A(1, f(1))$.

Γ1. Να αποδείξετε ότι $f'(1) = -1$ και $f(1) = -6$. (5 μονάδες)

Γ2. Να υπολογίσετε τα παρακάτω όρια: α. $\lim_{x \rightarrow 2} \frac{f(3-x) + x + 4}{x^2 - 2x}$ β. $\lim_{x \rightarrow 1} \frac{xf(x) + 6}{x^2 - x}$ (12 μονάδες)

Γ3. Να βρείτε την εφαπτομένη της συνάρτησης g με τύπο:

$$g(x) = f(x^2 - 3) + (x - 1)^{x-1}, \text{ με } x \in (1, +\infty), \text{ στο } x_0 = 2.$$

(8 μονάδες)

ΘΕΜΑ Δ

Δίνεται η συνάρτηση f με τύπο: $f(x) = a \ln x + 2$, $x \in (1, +\infty)$, $a < 0$ καθώς και η ευθεία (ε) με εξίσωση:
 $y = -2x + 1$.

Δ1. Να δείξετε ότι υπάρχει x_0 , $x_0 \in (1, +\infty)$, ώστε η (ε) να εφάπτεται της C_f στο $(x_0, f(x_0))$.

(10 μονάδες)

Δ2. Να δείξετε ότι το x_0 είναι μοναδικό.

(8 μονάδες)

Δ3. Με δεδομένο ότι η (ε) είναι η εφαπτόμενη στο $(x_0, f(x_0))$, να δείξετε ότι:

$$\ln(-a) = 1 + \ln 2 - \frac{1}{a}, \quad a < -2$$

(7 μονάδες)

Βασίλης Μπακούρος